

VÝBĚR LEGISLATIVNÍCH AKTUALIT

červenec – srpen 2021

ČESKÁ REPUBLIKA

Zákon č. 286/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, přináší novelizaci, jež má sledovat řešení **problému vícečetných exekucí a změna právní úpravy práv účastníků, případně osob zúčastněných na řízení o výkonu rozhodnutí a exekučním řízení.** | účinnost od 1. ledna 2022

Zákon č. 274/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, reaguje na adaptaci části druhé Dohody o vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irska z Evropské unie a Evropského společenství pro atomovou energii a řeší zejména **otázku statusu občanů Spojeného království, a jejich rodinných příslušníků, kteří během přechodného období oprávněně pobývali v České republice a pokračují ve svém pobytu i po skončení přechodného období.** Novela zákona dále reaguje na **povinnost přizpůsobit právní řád České republiky požadavkům, které vyplývají z Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1157, o posílení zabezpečení průkazů totožnosti občanů Unie a povolení k pobytu vydávaných občanům Unie a jejich rodinným příslušníkům, kteří vykonávají své právo volného pohybu.** V této souvislosti dochází v zákoně o pobytu cizinců rovněž ke změnám v definice rodinného příslušníka občana Evropské unie. | účinnost od 2. srpna 2021

Nová vyhláška č. 273/2021 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, komplexně **upravuje problematiku nakládání s vybranými druhy odpadů (např. kompostování, biologicky rozložitelné odpady či oleje) a další s tím související povinnosti.** | účinnost od 7. srpna 2021

Zákon č. 299/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 156/1998 Sb., o hnojivech, pomocných půdních látkách, pomocných rostlinných přípravcích a substrátech a o agrochemickém zkoušení zemědělských půd (zákon o hnojivech), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, přináší změny **terminologie spočívající v nahrazení pojmu pomocné rostlinné přípravky pojmem rostlinné biostimulanty.** V souvislosti s novelou zákona o hnojivech byly přijaty rovněž další dílčí změny zákona o posuzování shody stanovených výrobků při jejich dodávání na trh a zákona o Státním pozemkovém úřadu. | účinnost od 1. října 2021, některá ustanovení od 1. ledna 2022 a 16. července 2022

Vyhláška č. 291/2021 Sb., kterou se mění vyhláška č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů, byla přijata k **provedení ustanovení zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání a upravuje definice pojmů a minimální standardy pro ochranu hospodářských zvířat.** | účinnost od 1. září 2021

Nový stavební zákon - zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, přináší **komplexní rekodifikaci veřejného stavebního práva v České republice** a nahrazuje dosavadní stavebního zákona. Podle zákonodárce má být rekodifikací docíleno maximální možné integrace, zjednodušení, zrychlení a zefektivnění správních procesů v oblasti územního plánování a povolování staveb a zvýšení právní jistoty vlastníků nemovitostí a dotčených osob. | účinnost od 1. července 2023, některá ustanovení od 30. července 2021, 1. ledna 2022 a 1. ledna 2023

Zákonem č. 284/2021 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím stavebního zákona, dochází **v důsledku přijetí zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, k dílčím změnám v souvisejících zákonech.** | účinnost od 1. července 2023, některá ustanovení od 1. srpna 2021 a 1. ledna 2022

EVROPSKÁ UNIE

Nařízení Komise (EU) 2021/1247 ze dne 29. července 2021, kterým se mění příloha II nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005, pokud jde o maximální limity reziduí pro mandestrobin v hroznech a jahodách. Na základě podaných žádostí, stanovisek členských států a posouzení ze strany Evropského úřadu pro bezpečnost potravin **přináší změnu přílohy II nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005, pokud jde o maximální limity reziduí pro mandestrobin v hroznech a jahodách.** | platnost 19. srpna 2021

Nařízením Komise (EU) 2021/1317 ze dne 9. srpna 2021, kterým se mění nařízení (ES) č. 1881/2006, pokud jde o maximální limity olova v některých potravinách. Na základě podaných posouzení ze strany Evropského úřadu pro bezpečnost potravin a závěrů zprávy Společného výboru odborníků FAO/WHO pro potravinářské přídatné látky a kontaminující látky (FAO/WHO) z roku 2010, **dochází ke změně přílohy nařízení (ES) č. 1881/2006, pokud jde o maximální limity olova v některých potravinách.** | platnost 30. srpna 2021

Prováděcí nařízení Komise (EU) 2021/1165 ze dne 15. července 2021, kterým se povolují některé produkty a látky pro použití v ekologické produkci a stanoví jejich seznamy v souladu s článkem 24 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 2018/848 o ekologické produkci a označování ekologických produktů a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 834/2007, **stanoví povolení produktů a látek pro použití v ekologické produkci, a to pro tyto účely** a) jako aktivní látky pro použití v přípravcích na ochranu rostlin; b) jako hnojiva, pomocné půdní látky a živiny; c) jako konvenční krmné suroviny rostlinného nebo živočišného původu či pocházející z řas nebo kvasinek nebo jako krmné suroviny mikrobiálního nebo minerálního původu; d) jako doplňkové látky v krmivu a pomocné látky; e) jako produkty pro účely čištění a dezinfekce rybníků, klecí, nádrží, náhonů, budov nebo zařízení používaných pro živočišnou výrobu; f) jako produkty pro účely čištění a dezinfekce budov a zařízení používaných pro rostlinnou výrobu včetně skladových prostor v zemědělském podniku; a g) jako produkty pro účely čištění a dezinfekce ve zpracovatelských a skladových zařízeních. | platnost 5. srpna 2021, použitelnost od 1. ledna 2022 s výjimkou některých ustanovení, která se použijí od 1. ledna 2024

Nařízení Komise (EU) 2021/1334 ze dne 27. května 2021, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/787, pokud jde o narážky na zákonné názvy lihovin nebo zeměpisná označení lihovin v popisu, obchodní úpravě a označování jiných lihovin **mění článek 12 nařízení (EU) 2019/787, pokud jde o narážky na zákonné názvy lihovin nebo zeměpisná označení lihovin v popisu, obchodní úpravě a označování jiných lihovin.** | platnost 15. srpna 2021, použitelnost od 25. května 2021

Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2021/1335 ze dne 27. května 2021, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/787, pokud jde o označování lihovin vzniklých kombinací lihoviny s jednou nebo více potravinami, **mění článek 11 nařízení (EU) 2019/787, pokud jde o označování lihovin vzniklých kombinací lihoviny s jednou nebo více potravinami.** | platnost 15. srpna 2021, použitelnost od 25. května 2021

Nařízením Komise (EU) 2021/1175 ze dne 16. července 2021, kterým se mění příloha II nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1333/2008, pokud jde o použití polyalkoholů v některých cukrářských výrobcích se sníženým obsahem energie **dochází ke změně přílohy II nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1333/2008, pokud jde o použití polyalkoholů v některých cukrářských výrobcích se sníženým obsahem energie.** | platnost 9. srpna 2021

Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2021/1235 ze dne 12. května 2021, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/787 o pravidla týkající se žádosti o zápis zeměpisných označení lihovin, změn specifikace produktu, zrušení zápisu a rejstříku. Toto nařízení bylo přijato za účelem zajištění hladkého fungování trhu s lihovinami v novém právním rámci a zejména za účelem zjednodušení a zefektivnění fungování systému zeměpisných označení lihovin **stanovuje pravidla pro zeměpisná označení lihovin, a to zejména s ohledem na žádosti o zápis, změny specifikace produktu, zrušení zápisu a rejstřík zeměpisných označení.** | platnost 1. srpna 2021

Prováděcí nařízení Komise (EU) 2021/1236 ze dne 12. května 2021, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/787, pokud jde o žádosti o zápis zeměpisných označení lihovin, námitkové řízení, změny specifikace výrobku, zrušení zápisu, používání symbolu a kontrolu **stanovuje prováděcí pravidla k nařízení (EU) 2019/787, pokud jde o zeměpisná označení lihovin, a zejména pokud jde o žádosti o zápis, námitkové řízení, změny specifikace výrobku, zrušení zápisu, používání symbolu Unie, kontroly a komunikaci.** | platnost 1. srpna 2021

VÝBĚR Z PUBLIKOVANÉ JUDIKATURY

Rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 21 Cdo 3396/2020 ze dne 28. dubna 2021 zabývající se **odstupným při nezpůsobilosti zaměstnance konat dosavadní práci a změně obsahu pracovní smlouvy**

„Zaměstnanec, který dále nemůže konat dosavadní práci pro pracovní úraz, nemoc z povolání nebo pro ohrožení touto nemocí, může být převeden na jinou práci – jak vyplývá z výše uvedeného – se svým souhlasem nebo i kdyby s tím nesouhlasil. Vyslovil-li zaměstnanec souhlas se svým převedením na jinou práci provedeným (navrženým) zaměstnavatelem a jde-li o práci jiného druhu, než jaký byl sjednán v pracovní smlouvě, došlo tím k dohodě o změně obsahu pracovního poměru v druhu práce (§ 40 odst. 1 věta první zák. práce); práva a povinnosti z pracovního poměru smluvních stran základních pracovněprávních vztahů (zaměstnanec a zaměstnavatele) se budou nadále řídit rovněž s přihlédnutím k této dohodě. Kdyby však zaměstnanec se svým převedením na jinou práci nesouhlasil, je povinen vykonávat jinou práci – jak vyplývá zejména z ustanovení § 41 odst. 7 zák. práce a smyslu a účelu převedení zaměstnance na jinou práci provedeného bez jeho souhlasu – jen po dobu, po kterou mělo převedení trvat (došlo-li převedením ke změně pracovní smlouvy, pak jen po dobu, která byla uvedena v písemném potvrzení o převedení na jinou práci), ledaže by se dohodl (alespoň dodatečně) se zaměstnavatelem jinak.

Nezpůsobilost zaměstnance konat dosavadní práci pro pracovní úraz, onemocnění nemocí z povolání nebo pro ohrožení touto nemocí je příčinou rozvázání pracovního poměru nejen tehdy, dojde-li k výpovědi

z pracovního poměru nebo k dohodě o rozvázání pracovního poměru bezprostředně po jejím zjištění, ale i v případě, že pracovní poměr byl rozvázán až poté, co zaměstnavatel převedl zaměstnance bez jeho souhlasu na jinou práci, která je pro něho vhodná vzhledem k jeho zdravotnímu stavu a schopnostem a pokud možno i k jeho kvalifikaci, a pracovní zařazení zaměstnance nebylo u zaměstnavatele vyřešeno dohodou ani dodatečně. Musí být totiž přihlédnuto k tomu, že převedení zaměstnance na jinou práci podle ustanovení § 41 odst. 1 písm. b) zák. práce provedené bez jeho souhlasu nepředstavuje a ani nemůže představovat definitivní (konečné) řešení otázky, jakou práci zaměstnanec bude nadále konat, ale úpravu jen provizorní (a dočasnou) platící do doby, než dojde k dohodě smluvních stran pracovního poměru o jeho dalším pracovním uplatnění u zaměstnavatele, popřípadě než dojde k rozvázání pracovního poměru [...].“

Rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 21 Cdo 863/2021 ze dne 28. dubna 2021 zabývající se povahou oznámení odborové organizace o splnění podmínek jejího působení u zaměstnavatele

„[...]oznámení odborové organizace podle ustanovení § 286 odst. 4 zák. práce je pracovněprávním jednáním ve smyslu ustanovení § 545 o. z., na které dopadají důvody neplatnosti. Obsahovými náležitostmi tohoto oznámení jsou jednak sdělení (údaje o tom), že stanovy odborové organizace upravují její působení u zaměstnavatele a oprávnění jednat (včetně údajů o orgánu odborové organizace, který je podle stanov oprávněn jednat se zaměstnavatelem) a že alespoň 3 její členové jsou u zaměstnavatele v pracovním poměru, jednak doložení sdělovaných údajů. Oznámení, které tyto náležitosti nespĺňuje, odporuje zákonu a je – vzhledem k tomu, že to vyžaduje smysl a účel zákona – neplatným právním jednáním (§ 580 odst. 1 o. z.). Na základě takového právního jednání oprávnění odborové organizace u zaměstnavatele nevznikají.“

Rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 21 Cdo 535/2021 ze dne 28. dubna 2021 zabývající se převedením na jinou práci a porušením pracovní kázně

„Protože k převedení na jinou práci podle ustanovení § 41 odst. 1 písm. a) zák. práce může dojít i bez souhlasu zaměstnance jednostranným právním jednáním zaměstnavatele (srov. § 41 odst. 3 zák. práce), stanoví zákoník práce alespoň povinnost zaměstnavatele se zaměstnancem projednat důvod převedení na jinou práci a dobu, po kterou má převedení trvat[...]. Z toho, a dále obecně z účelu institutu projednání, jak je vymezen ve shora citovaném ustanovení § 278 odst. 3 zák. práce, jednoznačně vyplývá, že se jedná o právo zaměstnance, jemuž odpovídá povinnost zaměstnavatele. Ostatně výslovně o právu zaměstnance na projednání hovoří i ustanovení § 276 odst. 1 zák. práce. Platí-li, že zaměstnanec nemůže být postižen za to, že se domáhá svých práv vyplývajících z pracovněprávních vztahů (viz § 346b odst. 4 zák. práce), nemůže být postižen ani za to, že se rozhodl svá práva nevykonávat. Neuposlechne-li tedy zaměstnanec, který pozbyl vzhledem ke svému zdravotnímu stavu dlouhodobě způsobilosti konat dále dosavadní práci, výzvu, jíž ho zaměstnavatel vyzývá k dostavení se na pracoviště za účelem projednání jeho převedení na jinou práci, nemůže se dopustit porušení povinnosti vyplývajících z právních předpisů vztahujících se k jím vykonávané práci. Zaměstnavatel je za takových okolností oprávněn bez dalšího (při dodržení podmínek vyplývajících z ustanovení § 41 odst. 3 a 6 zák. práce) přistoupit k převedení zaměstnance na jinou práci.“

Rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 21 Cdo 68/2020 ze dne 18. května 2020 zabývající se diskriminační povahou ujednání v kolektivní smlouvě o zvýšení odstupného v případě ukončení pracovního poměru dohodou

„[...]zákon umožňuje skončení pracovního poměru jedině způsoby taxativně uvedenými v ustanovení § 48 zák. práce. Tato kogentní úprava omezuje v uvedeném směru volnost jednání účastníků pracovního poměru, a autonomie vůle stran se nad uvedený rámec neprosadí. Jsou-li však dány podmínky pro skončení pracovního poměru v rámci mezi (způsobů skončení pracovního poměru) stanovených zákonem, nelze ve využití této zákonem dané dispozice spatřovat nerovnost či diskriminaci. Zaměstnavateli nelze bez dalšího upírat právo na využití dispozic, daných zákonem. Jestliže žalovaná z důvodů, které soudy obsáhle zjišťovaly (postavení v podnikové hierarchii, mzdová úroveň atd.), diferencovala způsob (formu) rozvázání pracovního poměru, nelze jí její postup vytýkat a na podkladě zásady rovného zacházení dovozovat pro žalobce jakýsi „přímus“

k omezení její smluvní volnosti a k volbě formy rozvázání pracovního poměru. Přes zdůraznění rovnosti v právu nelze opomenout, že hlavní hodnotou chráněnou soukromým právem je (smluvní) svoboda. Nelze tak dospět k závěru, že by nevytvořením právního podkladu pro přiznání vyššího odstupného podle kolektivní smlouvy (tj. rozvázáním pracovního poměru výpovědí namísto dohody) došlo ke vzniku nerovnosti či diskriminace.

„[...]ve skutečnosti, že výše odstupného poskytovaného na základě kolektivní smlouvy při rozvázání pracovního poměru z důvodu uvedeného v ustanovení § 52 písm. c) zák. práce je diferencována v závislosti na způsobu rozvázání pracovního poměru a na výši příjmů jednotlivých zaměstnanců, nelze spatřovat nerovné či diskriminační jednání.“

Mgr. Jakub Málek – malek@plegal.cz

Mgr. Tereza Dvořáková – dvorakova@plegal.cz

PRÁVNÍ POMOC POTRAVINÁM

Dovolujeme si Vám v těchto nelehkých časech připomenout náš pro bono projekt, který vznikl ve spolupráci s Potravinářskou komorou ČR a v jehož rámci naše advokátní kancelář poskytuje bezplatné základní právní poradenství – **Právní pomoc potravinám** na webu: <https://help.potravinycesko.cz/>.

Web obsahuje databázi položených právních otázek a na ně daných odpovědí řazenou do jednotlivých témat. Databáze je vytvářena z jednotlivých dotazů tazatelů a lze v ní vyhledávat. Nenajde-li uživatel odpověď na svůj dotaz, může jej položit na webu přes tlačítko „Zeptejte se“.

Neváhejte se na nás obrátit.

Navštivte naše webové stránky na www.peytonlegal.cz, na kterých naleznete novinky z naší kanceláře, publikované články a dozvíte se podrobné informace o celém týmu, poskytovaných službách a další zajímavosti o činnosti kanceláře. Jsme i na [LinkedIn](#), [Facebook](#) a [Twitter](#).